

Briselē, 2021. gada 30. novembrī
(OR. en)

14534/21

CULT 113
SUSTDEV 172
ENV 942
SOC 709
EMPL 531
RECH 545
EDUC 404

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	13575/21
Temats:	Padomes secinājumi par kultūru, augstas kvalitātes arhitektūru un būvēto vidi kā Jaunā Eiropas "Bauhaus" iniciatīvas galvenajiem elementiem

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par kultūru, augstas kvalitātes arhitektūru un būvēto vidi kā Jaunā Eiropas "Bauhaus" iniciatīvas galvenajiem elementiem; secinājumus Padome (Izglītība, jaunatne, kultūra un sports) apstiprināja 2021. gada 29. un 30. novembra sanāksmē.

Padomes secinājumi par kultūru, augstas kvalitātes arhitektūru un būvēto vidi kā Jaunā Eiropas "Bauhaus" iniciatīvas galvenajiem elementiem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

atzīstot Eiropas Savienības un tās dalībvalstu jau veiktos pasākumus nolūkā palielināt kultūras, augstas kvalitātes arhitektūras un būvētās vides svarīgo lomu politiskajā darba kārtībā un nodrošināt Eiropas Kultūras mantojuma gada (2018) ieguldījumu, kā arī tā ilglaicīgu ietekmi uz mūsu sabiedrību un nākamajām paaudzēm,

atgādinot galvenos politikas atsaucēs dokumentus, kas ir minēti šo secinājumu pielikumā,

pamatojoties uz kultūras darba plānu 2019.–2022. gadam, jo īpaši uz tā B prioritāti ("Kohēzija un labklājība"), un darbībām saistībā ar tematu "Augstas kvalitātes arhitektūra un apbūvēta vide visiem",

ATZINĪGI VĒRTĒ Jaunā Eiropas "Bauhaus" (JEB) iniciatīvu un šajā kontekstā

UZSVER, KA

1. arhitektūra un būvētā vide iemieso pagātnes un tagadnes kultūru, dzīves veidus un vērtības. Tās rada mūsu nākotnes kultūras mantojuma bāzi un palīdz veidot mūsu sabiedrību un identitāti;
2. būvētā vide ¹ ir sabiedrības spogulis, un atbildība par tās vispārējo kvalitāti ir attiecīgo publiskā sektora struktūru un citu ieinteresēto personu rokās ciešā sadarbībā ar visiem iedzīvotājiem;

¹ Sk. definīciju pielikumā.

3. ir svarīgi nodrošināt, lai augsti kvalitatīva būtu gan esošā ēku fonda attīstīšana, proti, atjaunošana, renovēšana, pielāgota atkalizmantošana un saglabāšana, gan arī jaunu ēku būvniecība un telpu izveide;
4. ļoti svarīga loma visos augstas kvalitātes arhitektūras un dzīves vides attīstības posmos tostarp ir arhitektiem, kuri var sniegt būtisku sabiedrisko ieguldījumu, ņemot vērā teritoriālo daudzveidību un pilsoniskās sabiedrības vajadzības;
5. kultūra, augstas kvalitātes arhitektūra ² un būvētā vide daudzējādā ziņā palīdz sasniegt Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) ³. Tās var palīdzēt īstenot Eiropas zaļo kursu ⁴ un tā mērķi līdz 2050. gadam padarīt Eiropu par pirmo klimatneitrālo kontinentu;
6. JEB ir starpdisciplināra iniciatīva, kurā apvienotas trīs savstarpēji saistītas dimensijas: estētika, ilgtspēja un iekļaušana. Tās pamatā ir līdzdalības pieeja, un tās mērķis ir iesaistīt visus cilvēkus visā Savienībā, tostarp tos, kuri pieder nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, saskaņā ar ANO Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam un Eiropas zaļā kursa mērķi nevienu neatstāt novārtā;
7. JEB iniciatīvas izveides pamatā ir sākotnējā "Bauhaus" skola ⁵, kurā ietvēra holistisku, ilgtspējīgu, uz kvalitāti vērstu un iekļaujošu pieeju dizainam, arhitektūrai un mākslai;

² Kā definēts Davosas būv kultūras kvalitātes rīka 8 kritērijos.

³ Kā definēts ANO Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam (sk. atsauci pielikumā).

⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_lv.

⁵ "Bauhaus" (Veimāra, Desava un Berlīne, 1919–1933) ir 20. gadsimta ietekmīgākā arhitektūras, dizaina un mākslas skola;

8. Cienot Eiropas daudzveidīgo kultūras mantojumu, JEB iniciatīvas mērķis ir radīt labvēlīgus apstākļus, lai pārveidotu dzīves vidi un padarītu mūsu dzīvesveidu skaistāku, ilgtspējīgāku un iekļaujošāku, tostarp ar inovācijām un augstas kvalitātes arhitektūru ⁶, dizainu, pilsētvidi un daudzām citām mākslas un radošajām jomām;
9. Eiropas kultūras un arhitektūras mantojums ir svarīgs atskaites punkts mūsu būvētās vides pieredzētajai un fiziskajai kvalitātei. Tam arī piemīt liela vērtība, kas var iedvesmot un veicināt sociālo kohēziju, inovāciju, pārveidi un atjaunošanu. Tāpēc JEB iniciatīvā ir atzīts mūsu arhitektūras un arheoloģiskā mantojuma, ainavu, kā arī materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma nozīmīgums;
10. ņemot vērā augstas kvalitātes arhitektūras un būvētās vides daudzdimensionālo raksturu, ir vajadzīga starpnozaru sadarbība, līdzdalība, koprade un starpdisciplināras pieejas, it īpaši attiecībā uz ilgtspēju un politikas saskaņotību;
11. Covid-19 pandēmija ir bijusi par iemeslu finansējuma mobilizēšanai visos pārvaldības līmeņos, tostarp augstas kvalitātes arhitektūras un būvētās vides vajadzībām. Šie finanšu resursi būtu jāizlieto ilgtspējīgi un uz kvalitāti virzītā veidā saskaņā ar Davosas būv kultūras kvalitātes rīka (DBKR) principiem, AKM ekspertu grupas ⁷ ieteikumiem un *ICOMOS* pārskatītajiem kvalitātes principiem, ko piemēro ES finansētiem pasākumiem, kuri var ietekmēt kultūras mantojumu ⁸.

⁶ Tostarp interjera un ainavu arhitektūru un telpisko plānošanu.

⁷ Atvērtās koordinācijas metodes (AKM) dalībvalstu ekspertu darba grupa "Augstas kvalitātes arhitektūra un būvēta vides visiem".

⁸ Eiropas kvalitātes principi, ko piemēro ES finansētiem pasākumiem, kuri var ietekmēt kultūras mantojumu, *ICOMOS* atjauninātā redakcija: <https://www.icomos.org/en/about-icomos/committees/regional-activities-europe/90984-quality-principles-new-version-available>.

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU, IEVĒROJOT SAVAS ATTIECĪGĀS
KOMPETENCES JOMAS,

12. atkārtoti apliecināt lomu, kas piemīt kultūrai un kultūras mantojumam kā raksturīgiem un nenodalāmiem būvētās un dzīves vides elementiem un reizē kā būtiskam ieguldījumam ilgtspējīgā attīstībā, tostarp aprites ekonomikā, sociālajā un teritoriālajā kohēzijā, vides, bioloģiskās daudzveidības un klimata mērķu sasniegšanā un visu Eiropas iedzīvotāju labklājībā un labbūtībā;
13. veicināt pienācīgu sinerģiju starp JEB iniciatīvu un citiem procesiem, kuros iesaistīti Eiropas iedzīvotāji, piemēram, konferenci par Eiropas nākotni ⁹, kā arī ar citām tādām stratēģijām un rīcības plāniem, kas veicina arhitektūras un estētisko kvalitāti, piemēram, ar Renovācijas vilni ¹⁰, un piekļūstamību, piemēram, ar [Personu ar invaliditāti tiesību stratēģija 2021.–2030. gadam](#) ¹¹;
14. palīdzēt veidot holistisku izpratni un kopīgu augstas kvalitātes arhitektūras kultūru, aizvien palielinot informētību, piemēram, izmantojot formālo un neformālo izglītību un ikdienējo mācīšanos jau no agrīna vecuma, kā arī plaši popularizējot un izplatot informāciju par JEB iniciatīvu un kultūras, augstas kvalitātes arhitektūras un būvētās vides lomu tajā;
15. strādāt pie holistiska, iekļaujoša, starpdisciplināra, uz kvalitāti vērsta un ilgtermiņa redzējuma attiecībā uz arhitektūru un būvēto vidi, integrējot dažādas politikas un ekspertu zināšanas visos procesos, pamatnostādnēs un koprades projektos, kas veido mūsu dzīves vidi, tostarp AKM ekspertu grupas ziņojumā ¹²;

⁹ <https://futureu.europa.eu/?locale=lv>

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_1835

¹¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

¹² Sk. atsauci pielikumā.

16. ņemt vērā uz kvalitāti vērstu pieeju, kas ietver DBKR izklāstītos kvalitātes principus ¹³ kā pamatu apzinātai izvēlei un lēmumiem visā būvētu struktūru un ainavu plānošanas un apsaimniekošanas dzīves ciklā (konceptija, investīciju plāni, finansēšanas mehānismi, atbalsta pasākumi, plānošanas procesi, uzturēšana, atjaunošana, saglabāšana, pielāgota atkalizmantošana, nojaukšana un pārstrāde);
17. stimulēt ilgtspējīgu izaugsmi, dzīvojamību un inovāciju Eiropas pilsētu un lauku apvidos, piemērojot holistiskus, augstas kvalitātes kritērijus, koprades metodes un *ICOMOS* principus, lai attiecīgā gadījumā sniegtu ES finansiālo atbalstu arhitektūras un būvētās vides projektiem;
18. veicināt esošā ēku fonda energoefektivitātes optimizāciju, izmantojot holistisku pieeju un vienlaikus ievērojot visus DBKR kritērijus, tostarp ēku mantojuma saglabāšanu.
19. Izpētīt risinājumus, kā nodrošināt piekļuvi cenas ziņā pieejamiem un pienācīgiem mājokļiem, jo īpaši jauniešiem, kas ienāk darba tirgū, kā arī citām neaizsargātām sociālajām grupām;
20. iekļaut līdzdalīgas koprades principus, iesaistot visas attiecīgās ieinteresētās personas tādos procesos kā lēmumu pieņemšana, plānošana, projektēšana un būvniecība attiecībā uz būvēto un dzīves vidi un telpisko plānošanu visos attiecīgajos pārvaldības līmeņos;
21. veicināt pieeju, kurā respektē dialogu starp esošo kultūras mantojumu, ainavu un mūsdienu jaunradi, tostarp atbilstošās situācijās īstenojot pielāgotu atkalizmantošanu;

¹³ Pārvaldība, funkcionalitāte, vide, ekonomika, daudzveidība, konteksts, konkrētās vietas izjūta (*genius loci*) un skaistums.

22. izveidot augstas kvalitātes arhitektūrai labvēlīgus satvarus, kas būtu pamats tādiem publiskā iepirkuma noteikumiem, regulējuma vienkāršošanai un inovatīvām procedūrām, kas veicina uz kvalitāti vērstu – un nevis tikai uz izmaksām balstītu – pieeju, izmantojot paraugpraksi publiskās arhitektūras, ainavu arhitektūras un telpiskās plānošanas konkursu organizēšanā;
23. turpināt veicināt un stiprināt lēmumu pieņēmēju un specializētu darba grupu, tostarp tehnisko ekspertu un līgumslēdzēju, informētību, zināšanas un kompetences visos attiecīgajos pārvaldības līmeņos, lai tie spētu izmantot augstas kvalitātes kritērijus un standartus, pieņemot lēmumus saistībā ar arhitektūru un būvēto vidi visiem;
24. veicināt attiecīgo ES finansēšanas programmu un citu pieejamo finansēšanas instrumentu optimālu izmantošanu nolūkā:
- piemērot un vēl vairāk paaugstināt augstas kvalitātes standartus plānošanas, projektēšanas, būvniecības, saglabāšanas, atjaunošanas, renovācijas un pielāgotas atkalizmantošanas procesos;
 - vēl vairāk uzlabot arhitektu un saistīto profesionāļu, piemēram, būvinženieru, ainavu arhitektu, telpisko plānotāju, dizaineru, mākslinieku, kultūras mantojuma ekspertu, konservatoru-restauratoru, dabas aizsardzības darbinieku, būvuzņēmēju u.c. profesionāļu, apmācību un prasmes ne tikai kā atsevišķu profesiju speciālistiem, bet arī kā pedagogiem un pētniekiem, kam būtu izpratne par plašajiem izaicinājumiem ilgtspējas, pieredzes kvalitātes un sociālās iekļaušanas integrācijas kontekstā;
25. saglabāt dinamiku un turpināt pārdomu un viedokļu apmaiņas procesu par augstas kvalitātes arhitektūras un būvētās vides kultūras, sociālo, ekonomisko un ekoloģisko lomu;

AICINA DALĪBVALSTIS

26. uzlabot politikas saskaņotību attiecībā uz augstas kvalitātes arhitektūru un būvēto vidi, nodrošinot pienācīgu koordināciju starp visām attiecīgajām ministrijām un pārvaldes līmeņiem, aģentūrām un dienestiem, lai visās politikas jomās un darbībās, kas ietekmē būvēto un dzīves vidi, integrētu uz kvalitāti balstītu un holistisku pieeju;
27. veicināt JEB un aprites ekonomikas principu un pieeju integrēšanu valstu sociālekonomiskās un teritoriālās attīstības stratēģijās, kas ietver arī ilgtspējīgu dizainu un arhitektūru;
28. attiecīgajos pārvaldības līmeņos izveidot un atbalstīt konsultatīvas ekspertu grupas, kurās ir arhitekti un citi attiecīgie profesionāļi, piemēram, valsts un pilsētas arhitektu grupas ¹⁴, kā arī uz kvalitāti vērstas procedūras, lai nodrošinātu vai stiprinātu vajadzīgo profesionālo kompetenci un prasmju iekļaušanu lēmumu pieņemšanas procesos nolūkā panākt kvalitatīvus rezultātus;
29. izvirzīt kādu struktūru par kontaktpunktu JEB iniciatīvai un uzrunāt kopienas vietējā līmenī, izmantojot vietai pielāgotu pieeju ¹⁵, lai vajadzības gadījumā iesaistītu visus pilsoniskās sabiedrības locekļus un attiecīgās ieinteresētās personas;
30. dot iespējas un sniegt pienācīgu atbalstu dalībniekiem, kuri popularizē būvētās un dzīves vides kultūras un kvalitātes aspektus visām auditorijām.

¹⁴ Sk. definīciju pielikumā.

¹⁵ Sk. definīciju pielikumā.

AICINA KOMISIJU

31. veicināt DBKR astoņu kvalitātes kritēriju ieviešanu attiecīgajās investīcijās, tiesiskajā regulējumā un ES finansējuma programmās un piemērot šos kvalitātes principus kā īpašnieci, attīstītājam un īpašuma lietotājam;
32. visās attiecīgajās ES programmās ikvienam nodrošināt iespējas pētniecībai, spēju veidošanai un mācībām no līdzbiedriem tādās jomās kā kultūra, augstas kvalitātes arhitektūra un būvēta vide;
33. censties panākt sinerģiju starp attiecīgo spēkā esošo un plānoto ES regulējumu, programmām un politikām, lai zaļo un digitālo pārkārtošanos saskaņotu ar JEB principiem un mērķiem, un integrēt starpdisciplīnu sadarbību un lēmumu pieņemšanu;
34. sekmēt informēšanu un piekļuvi pieejamiem finanšu instrumentiem, lai atbalstītu projektus, kas saistīti ar kvalitatīvu dzīves vidi, tostarp maza mēroga lokālas iniciatīvas un projektus kultūras un radošajās nozarēs;
35. izstrādājot un īstenojot JEB stratēģijas, projektus un darbības, ņemt vērā ģeogrāfisko līdzsvaru, kā arī ES ģeogrāfisko, klimata, ekonomisko, sociālo un kultūras daudzveidību;
36. veicināt sinerģijas starp mākslu, arhitektūru, ainavu un interjera arhitektūru, telpisko plānošanu, dizainu un amatniecību, kā arī inovatīvus apmācības modeļus arhitektiem un citiem saistītiem profesionāļiem, tostarp apmācību par progresīvām digitālajām tehnoloģijām;

37. veicināt vēsturisku vietu lomu vietējo kopienu pašreizējās un topošās fiziskās vides uzlabošanā, izmantojot mūsdienīgas digitālās tehnoloģijas būvētās un dzīves vides dokumentēšanai un prezentēšanai;
38. popularizējot JEB iniciatīvu, Davosas deklarāciju un *ICOMOS* principus, stiprināt starpnozaru izpratni un sadarbību starp attiecīgajām politikas nozarēm, jo īpaši tām nozarēm, kas iesaistītas būvētās un dzīves vides veidošanā;
39. regulāri ziņot Padomei un/vai tās darba sagatavošanas struktūrām, kā arī vienībām, kam uzticētas JEB kontaktpunktu funkcijas, par JEB iniciatīvas īstenošanas gaitu un veicināt paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm par valsts līmeņa pēcpasākumiem.

A. ATSAUCES

Šajā kontekstā Eiropas Savienības Padome atgādina

1. Līguma par Eiropas Savienības darbību 167. pantu
2. AKM grupas "Augstas kvalitātes arhitektūra un būvētā vide visiem" darbu un ziņojumu (2020.–2021. gads) <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bd7cba7e-2680-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en>
3. 1975. gada Eiropas Hartu par arhitektūras mantojumu
4. Konvenciju Eiropas arhitektūras mantojuma aizsardzībai – Granādas konvenciju (1987. gads)
5. 2000. gada Eiropas ainavu konvenciju
6. Padomes Rezolūciju (2001. gada 12. februāris) par arhitektūras kvalitāti pilsētu un lauku vidē (OV C 73, 6.3.2001., 6. lpp.)
7. Padomes secinājumus (2008. gada 13. decembris) par arhitektūru – Kultūras devums ilgtspējīgā attīstībā (OV C 319, 13.12.2008., 13. lpp.)
8. Padomes secinājumus par kultūras darba plānu 2019.–2022. gadam (2018/C 460/10)
9. Padomes secinājumus (2012. gada 26. novembris) par kultūras pārvaldību (2012/C 393/03)
10. Rīgas konferencē 2015. gada 13. martā pieņemto kopīgo paziņojumu "Kultūras mantojuma, mūsdienu arhitektūras un dizaina mijiedarbība" (*Heritage, Contemporary Architecture and design in Interaction*)
11. ANO ĢA 2015. gada 25. septembra Rezolūciju "Pārveidosim mūsu pasauli: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam" (A/RES/70/01)

12. ES pilsētprogrammu – Amsterdamas paktu (izveidots 2016. gadā)
(<http://urbanagendaforthe.eu/pactofamsterdam/>)
13. Komisijas paziņojumu "Ilgttermiņa redzējums par ES lauku apvidiem: kāds ceļš ejams, lai līdz 2040. gadam lauku apvidi kļūtu spēcīgāki, savienoti, izturētspējīgi un pārtikuši",
COM(2021) 345 final
14. Kultūras ministru konferencē (2018. gada 20.–22. janvārī Davosā) pieņemto Davosas deklarāciju "Ceļā uz augstas kvalitātes būv kultūras redzējumu Eiropā" (*Towards a European vision of high-quality Baukultur*) ([Davosas deklarācijas konteksts \(latviešu valodā\) \(20-22.01.2018., Davosa\)](#))
15. Davosas baukultūras kvalitātes sistēmu, publicēta 2021. gada maijā
(<https://davosdeclaration2018.ch/quality-system/>)
16. Jauno Leipcigas hartu "*The transformative power of cities for the common good*" (Pilsētu pārmaiņu radīšanas potenciāls vispārējas labklājības labā), pieņemta 2020. gada 30. novembrī rīkotajās neformālajās ministru sanāksmēs
(https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2020/12/12-08-2020-new-leipzig-charter-the-transformative-power-of-cities-for-the-common-good)
17. ICOMOS (Starptautiskā pieminekļu un vietu padome), "Eiropas kvalitātes principus, ko piemēro ES finansētiem pasākumiem, kuri var ietekmēt kultūras mantojumu" (jaunā – 2021. gada – versija) (<http://openarchive.icomos.org/id/eprint/2436/>)
18. Komisijas 2021. gada 14. septembra paziņojumu "Jaunais Eiropas "Bauhaus": pievilcība, ilgtspēja, kopība (dok. 11892/21 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 – COM(2021) 573 final)
19. Eiropas Padomes Konvenciju par kultūras mantojuma vērtību sabiedrībai (Faro konvencija, 2005. gads) (<https://www.coe.int/en/web/culture-and-heritage/faro-convention>)
20. Teritoriālās attīstības programmu 2030. gadam "*A future for all places*" (Nākotne visur)
(https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/brochures/2021/territorial-agenda-2030-a-future-for-all-places)

B. DEFINĪCIJAS

Šajos Padomes secinājumos izmantotas šādas definīcijas:

- "Baukultur" jeb būvkultūra ir jēdziens vācu valodā, kas apzīmē visas cilvēka darbības, ar ko pozitīvi maina telpas un dzīves vidi. Tas ietver esošās ēkas, tostarp pieminekļus un citus būvētā mantojuma elementus, kā arī dabiskajā vidē iekļauto un ar to saistīto laikmetīgo ēku, infrastruktūras, sabiedrisko telpu, publiskās ārtelpas un ainavu projektēšanu un būvniecību. "Baukultur" jeb būvkultūra attiecas arī uz būvniecības projektu, infrastruktūras, pilsētu, ciematu un atvērtu ainavu plānošanas procedūrām, kā arī uz tradicionālām un inovatīvām būvniecības tehnikām un metodēm. Pastāv plaša netieša sabiedrības izpratne par kvalitāti, kā arī par instrumentiem, procedūrām un praksi, un tādēļ šis termins ietver vārdu "kultūra".
- "Būvētā vide" ir esošā telpa, kas aptver cilvēkus un ko viņi aktīvi veido, un kas savukārt ietekmē cilvēku dzīvi un uzvedību. Tā ietver arī dzīves vidi.
- "Aprite dizains" ir tādu produktu un pakalpojumu radīšana, kuriem vairs nav dzīves cikla sākuma, vidus un beigu. Nolūks ir izstrādāt produktus, kurus var izmantot, atkalizmantot un pārstrādāt, tādējādi samazinot resursu patēriņu, atkritumu daudzumu un radot lielāku pievienoto vērtību ekosistēmai. Apritīgs dizains ir vērsts uz produktu un pakalpojumu radīšanu aprites ekonomikai.
- "Davosas būvkultūras kvalitātes sistēma" ir rīku kopums, kas ļauj definēt un novērtēt būvkultūras kvalitāti konkrētās vietās, aptverot un vērtējot sociālās, emocionālās un kultūras vērtības vienlīdz ar tehniskajiem un funkcionālajiem aspektiem, vērtējumam izmantojot šādus astoņus kritērijus: pārvaldība, funkcionalitāte, vide, ekonomika, daudzveidība, konteksts, vietas izjūta un skaistums.

- "Dzīves vide" ir līdzsvarots mākslīgās un dabiskās vides kopums, kas ietver gan ārtelpu, gan iekštelpas. Ilgtspējīgas un integrētas dzīves vides plānošana un radīšana (pilsētplānošana vai – plašākā nozīmē – telpiskā plānošana) ietver plānošanas un projektēšanas darbības (tostarp telpisko plānošanu, arhitektūru, ainavu arhitektūru), būvniecības darbības un citu ar telpu saistītu lēmumu (piemēram, saistībā ar satiksmes un mobilitātes iespējām, sabiedriskajiem pakalpojumiem, lauksaimniecību utt.) telpisko koordinēšanu, kā virsmērķis ir ar telpu ietekmējošu lēmumu palīdzību ilgtermiņā uzlabot dzīves vidi pēc iespējas lielākam cilvēku skaitam.
- "Vietai pielāgota pieeja" ir pieeja, kurā ņemti vērā vietas konkrētie apstākļi un kurā paredzēts kā aktīvus dalībniekus tās izstrādē un īstenošanā iesaistīt sabiedrību un plašu dažādu nozaru vietējo organizāciju loku.
- "Valsts arhitekts un pilsētas arhitekta komandas" ir valsts arhitekta un pilsētas arhitekta komandas valsts pārvaldē, kuru uzdevums ir nodrošināt plānošanas līderību un sniegt stratēģiskas konsultācijas valdībai, lai uzlabotu publisko būvju dizainu, veicinātu telpisko kvalitāti un sekmētu vietrades kultūru.
